

Moško SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

4. julij

XVII. LETNIK

6. in 7. številka

BREZPLAČNO

OPRAVITI MORAMO VRSTO NALOG, NE GLEDE NA LETNI ČAS IN DOPUSTE

DOLGO VROČE POLETJE

Iz leta v leto opažamo, da se iz političnega delovanja vse bolj izgublja pomen poletnih počitnic kot časa nekakšnega zatišja. Leta nazaj smo se v tem času malo oddahnili od naporov spomladanskih družbenopolitičnih akcij ter bolj ali manj zadovoljni z doseženimi uspehi odšli na letni dopust. Sestanki in druge oblike političnega delovanja so bile v tem času prava redkost.

Praksa zadnjih let pa vse bolj potrjuje pravilo, da moderna družba, ki deluje po načelih kontinuitete ter tekočega obravnavanja in reševanja problematike, ne more imeti „parlamentarnih počitnic“. Lanskoletna izredno živahna akcija za ekonomsko stabilizacijo je prav v poletnih dopustnih mesecih dosegla pomembne rezultate ter dokazala, da delovni in samoupravni proces nikoli ne zastane. Njegova intenzivnost sicer niha, vendar je tudi ob navideznem najnižjem stanju vedno sposobna takoj in s polno močjo stopiti v akcijo. Letošnje poletje bo zaradi nekaterih aktualnih nalog, ki so v teku ali se pripravljajo za jesen, prav gotovo živahno kot še nobeno. V teku je razprava o osnutku zakona o združenem delu, ki bo po pripravljanih obdobjih, v katerem smo se usposabljali za široko vsebinsko akcijo, prav v poletnih mesecih dosegla svoj višek. Razprava bo še toliko intenzivnejša, ker jo bomo združili z razpravo o stanju v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Gospodarskim gibanjem bo treba letos posvetiti veliko pozornost, zlasti zato, ker ob prvem trimesečju niso bili izdelani periodični obračuni in bo torej predmet analize celo poletje. Poleg tega posluje naše gospodarstvo v novih razmerah, ki

so jih opredelili zakoni o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, o ugotavljanju dohodka na osnovi plačane realizacije in o zagotavljanju minimalnih obratnih sredstev. To je zajeten paket sprememb, ki bo imel svoje posledice tudi v uspešnosti poslovanja. Od tega, kako resno bomo razumeli nove razmere, bo nedvomno odvisno tudi stanje v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Če smo vse te ukrepe razumeli kot bitko za stabilizacijo, racionalnost in disciplinirano izpolnjevanje naših nalog, potem bodo rezultati pozitivni, boljše kot so bili lani in ne bo potrebna posebna akcija za stabilizacijo.

Do 15. julija bomo morali sprejeti tudi srednjeročne načrte razvoja TOZD, SIS, KS, občine, mesta in republike, do 20. julija pa srednjeročni plan federacije. Na voljo pač imamo še nekaj časa, čeprav malo, da preverimo ali smo v tej zvezi opravili vse tisto, za kar nas obvezuje zvezni zakon o planiranju. Vsa odstopanja od zakonskih določil moramo čimprej opraviti, saj gre za dokument, ki trasa naš razvoj ne le do leta

1980, temveč je podlaga tudi za kasnejša leta.

V tem času smo sredi akcije za vpisovanje posojila za ceste. Akcijo smo politično podprli vsi delovni ljudje in občani, sedaj pa jo podprimo še s tem, da vpišemo del svojega osebnega dohodka za investicije v cestno strukturo, brez katere ne more uspeti nobeno racionalno gospodarstvo.

V pripravi so programi za nov samoprisepek v Ljubljani. Obstaja predlog, da v naslednjem petletnem obdobju občani ljubljanskih občin prispevajo svoj delež iz neto OD za realiziranje programov šolstva, otroškega varstva, zdravstva in socialnega skrbstva. Politično mora akcija steči takoj, javne razprave o programih morajo biti v sleherni KS in TOZD, ideja o vzajemnem in solidarnem reševanju skupnih potreb je deviza, ki jo mora sprejeti kot svojo vsak delavec in ob-

čan. Za samoprisepek se bomo izrekli na referendumu 21. novembra. Do takrat pa nas čaka še veliko dela.

Poleg teh nalog je pred nami še vrsta drugih, ki so prav tako pomembne, saj dopolnjujejo vsebino družbenega in političnega delovanja. Ustanavljanje hišnih svetov, priprave za ustanovitev komunalne in požarne interesne skupnosti, delovanje delegacij in celotnega delegatskega sistema, preverjanje sistema financiranja KS, zbiranje pomoči za potresno območje in še vrsta drugih nalog terjajo stalno politično in družbeno delovanje, nenehno akcijo samoupravljavcev, ne glede na letni čas in naše trenutno razpoloženje.

Treba pa je izkoristiti tudi dopust in naša skupna želja je, da bi ga preživeli prijetno, se dobro odpočili in nabrali dovolj moči za delo do prihodnjega poletja. ERNEST JAZBINŠEK

AKCIJA PUGLED 76

Dolgoletno dogovarjanje med borci II. grupe odredov in občinsko konferenco ZSMS o delovni akciji na Pugledu je tik pred uresničitvijo.

Od 12. do 18. julija bo okrog 100 mladih brigadirjev opravilo 4200 delovnih ur pri urejanju gozdnih poti do vrha Pugleda mimo vseh pomembnih točk iz NOB.

Poleg tega, da bodo brigadirji opravili izredno veliko delo v materialnem pogledu, bo akcija imela tudi svojo idejno težo. Brigada bo kadrovska, sestavljali jo bodo predvsem mladi iz VS, v katerih že uspešno delujejo MPPC, kot so Zelena jama, Dolsko, Zadvor itd. Mladih iz Bileča ne bo, bo pa v brigadi deset vojakov iz kasarne Polje, ki bodo sodelovali v akciji kot nagrajenci za delo v enoti. Tudi člani sekretariata občinske konference ZSMS se bodo v glavnem vsi udeležili te akcije. Večkrat se bodo srečali z borci in družbenopolitičnimi delavci, obiskali bodo Saturnus in drugo. Akcija je obenem idejna usposobitev kadrov za nosilce dela v organih ZSMS v novem mandatnem obdobju, ki se začne jeseni.

Pred 35 leti je v času največjih preizkušenj za jugoslovanske narode sredi vojne vzhre in velikih zmag hitlerjevskih hord naš človek sredi okupirane Evrope dvignil svoj glas in svojo pest v obrambo podjarmljenih jugoslovanskih narodov. Prvi je zaklical klic na upor komunist, delavec — tovariš Tito! Odmeval je po dobrih in planjavah, njegovi valovi so prestopali meje in odmevali širom po okupirani Evropi in zbujali strah pri napadalcih naše domovine in domov.

Klic na oboroženi boj proti fašističnim zavojevalcem je imel daljnosežne posledice. Združil je naše ljudi v boju proti vsakršnemu izkoriščanju in jim pokazal pot, po kateri naj stopajo, če hočejo doseči boljšo prihodnost. Poziv na oboroženi boj pa ne bi bil uspešen, če ne bi prišel iz vrst komunistične partije Jugoslavije, ki je jugoslovanskim narodom edina kazala pot napredka, enakosti med narodi in verami, neizkoriščanje človeka in s tem pot v boljšo prihodnost. Stari buržoazni red se je ob napadu sovražnikovih hord zrušil v nekaj dneh in s tem pokazal, na čem je bil grajen.

DAN BORCA — 4. JULIJ

Klic na oboroženi boj so se odzvale široke ljudske množice in začele ustanovljati čete in bataljone ter napadati okupatorja povsod, kjer je bil ranljiv. Temu klicu je sledila epopeja 4—letnega boja proti fašističnim osvajačcem in domačim izdajalcem vseh vrst. In vrstili so se Krajujevec, Uzička republika, 4. ofenziva in boj za ranjence na Neretvi, Sutjeska, Roška ofenziva, Begunje, Urh in drugi kraji ter koncentracijska taborišča širom po domovini in Evropi. Kraji znamenitih bitk pomenijo mejnike v našem narodnoosvobodilnem boju in prelomnice na poti k zmagi. V vsem štiriletnem boju je naš človek padal in se pobiral, da bi vstal veličastnejši, kot je kdajkoli bil.

Ob teh dogodkih ljudje naše občine niso stali ob strani, temveč so dostojno in visoko nosili prapor revolucije vse od prvih dni upora. Prva skupina partizanov v naši občini se je pojavila v Kašelskih hribih že maja leta 1941 kot Zaloška skupina, osem dni po pozivu na oboroženo vstajo pa je v Zadvorskih hribih nastala četa iz zadvorskih svobodašev z imenom Molniška četa. Ta četa je bila prva partizanska četa v Sloveniji, ki je zaorala ledino v partizanskem vojskovanju. Skoz to četo je šlo veliko borcev, ki so kasneje zasedli vodilne položaje v nastajajoči partizanski vojski in ljudski oblasti. Zaloška skupina je že 16. julija likvidirala nemškega vojaka v Besnici kot prvega sovražnega vojaka v Sloveniji. Prek ozemlja današnje občine Moste — Polje je šlo v partizane nešteto borcev, ki so sestavljali II. Stajerski partizanski bataljon in II. grupo odredov kot največji partizanski enoti tistih dni. Prav na našem ozemlju — v Podlipoglavu — je v zavetje gozdov stopil tudi CK KPS in glavni štab NOV in POS in s tem dal priznanje organiziranosti teh krajev.

Ob dnevu borca pa se spominjamo tudi vseh terenskih delavcev v Osvobodilni fronti, ki so s svojim delom in požrtvovalnostjo v sovražnikovem zaledju pripomogli, da je oboroženi boj dosegel uspehe, kronane z zmago in končanjem nasilstev, ki jih je izvajal okupator nad našim prebivalstvom. Osvobodilna fronta je postala oblast v okupiranih krajih tudi v naši občini. Nobeno preganjanje, zapori in koncentracijska taborišča niso mogla odvrti naših ljudi od poziva komunistične partije na oboroženi boj. Temu pozivu so naši ljudje sledili dosledno in niso jih mogli prestrašiti Urh ali taborišča širom po Evropi.

Borci naše občine so sodelovali v številnih bitkah širom po Jugoslaviji in tako kovali bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Bratstvo, ki je bilo nujno potrebno v času velikih preizkušenj, je lahko skovala le komunistična partija s svojo dosledno politiko enakopravnosti med narodi.

Danes se v polni meri kažejo uspehi, za katere se je boril partizan — borec in kasneje borec za samoupravno socialistično družbo. Ta družba, ki vsestransko osvobaja človeka in mu kaže prihodnost v najhumanejših medsebojnih odnosih, je bila težnja našega borca tako med vojno kot ves čas graditve socializma po vojni. Letos sprejemamo zakonski akt, ki bo delavcem omogočil nadaljnjo razširitev samoupravljanja, istočasno pa izvedel organiziranost združenega dela, ki bo ustvarilo podlago za tak družbenoekonomski položaj delavca, v katerem si bo zagotovil socialno varnost in obstoj.

Te pridobitve so plod tudi 960 padlih borcev naše občine, ki so padli prav za to, kar danes imamo.

Dan borca je spomin in zahvala tudi 2600 borcem, štirinajstim narodnim herojem, 209 spomeničarjem in vsem, ki so pred 35 leti sledili glasu komunistične partije.

ZATO JIM OB NJIHOVEM PRAZNIKU 4. JULIJU PRISRČNO ČESTITAMO.

EDO SVETEK

PROGRAM PRAZNOVANJA 13. JULIJA — KRAJEVNEGA PRAZNIKA V ZADVORU

Družbenopolitične organizacije, krajevna skupnost in društva v KS Zadvor vabijo občane Ljubljana Moste-Polje na

PROSLAVO

krajevne praznike KS Zadvor 13. julija, ki bo v nedeljo 11. julija 1976 v Zadvoru.

Program

- Ob 8. uri bomo za vse udeležence zunaj KS Zadvor organizirali ogled muzeja in spomenika žrtev na Urhu s tolmačenjem dogodkov in znamenitosti.
- Ob 8. uri slavnostna seja zbora delegacij KS Zadvor v dvorani zadrúžnega doma.
- Ob 9.30 sprevid udeležencev proslave na slavnostni prostor pred zadrúžnim domom.
- Ob 10. uri proslava pri spomeniku partizanski Molniški četi z razvitjem prapora DU Zadvor.
- Ob 11. uri tovariško srečanje v gozdščiku za spomenikom (pri brunarici) za vse udeležence.

Če bo deževalo, bo proslava v dvorani zadrúžnega doma v Zadvoru. Program izvajajo: pihalni orkester Papirnice Vevče, pevski zbor Ivana Cankarja in recitatorji MPPC Jožeta Moškriča — Molniška četa. Po programu vabi turistično društvo Zadvor na veselo srečanje v rekreacijskem centru pri brunarici. Igral bo priznan zabavni ansambel.

11. junija je predsednik občinske skupščine Marjan Moškrič podelil borcem za severno mejo v letih 1918/19, živčim v naši občini, Maistrove plakete in priznanja. Srečanje s podelitvijo je izzvenelo v svačanost, kateri so prispevali tudi vokalni kvartet Savski val in recitator Marjan Benedičič. Srečanja se je udeležil tudi predsednik občinske organizacije ZB Franc Taurer in predsednik zveze prostovoljcev — borcev za severno mejo Lojze Ude. Del pozdravnega nagovora predsednika in imena odlikovancev objavljamo na 3. strani

ŠTEPANJSKO NASELJE — Gradnja Štepanjskega naselja, ki so z njo začeli v letu 1973, je prav zdaj v najlepšem razcvetu. Od 3000 načrtovanih stanovanj je do danes 1750 že vseljenih. Do jeseni bodo za vselitev pripravljeni še trije večji objekti. Leta 1978 bo zgrajenih še zadnjih 166 stanovanj. Takrat bo Štepanjsko naselje štelo okrog 11.000 prebivalcev (Foto Nuša Javornik)

OBRTNIKI SO VOLILI

Obrotniki in pri njih zaposleni delavci so imeli 30. junija nadomestne volitve dveh delegatov za temeljno delegacijo zbora združenega dela občinske skupščine ter volili 15-člansko splošno delegacijo za samoupravne interesne skupnosti (SIS).

Volišče je bilo na sedežu združenja obrtnikov v Zadružni ulici št. 9 nam je v pogovoru po končanih volitvah povedal predsednik volilne komisije Miro Dolanec ter jih ocenil za odlično uspele. Volilo je 78,50 % vseh volilcev v obrti, tako dobrega rezultata niso pričakovali, ker pred volitvami ni izšla naša skupnost in ne obrtnik s pozivom, na koncu pa se je zataknilo še pri pismenem pozivu tako, da so jih obrtniki dobili zadnji trenutek, nekateri pa sploh ne. „Informatika nam je po naključju popolnoma odpovedala in zato ta odstotek udeležbe tako zelo visoko cenimo.“

Miro pa nam je povedal, da so volitve koristili še za propagando za združenje, za zbiranje sredstev za kritje stroškov v Zambrajci, zbiranje sredstev za Posočje in vpis posojila za ceste. V združenje se je vpisalo 50 novih članov, veliko jih je za leto poravnalo članarino, odlično so se odrezali tudi v drugih akcijah, tako so na primer vpisali 655.860,00 dinarjev posojila za ceste.

OBRTNIKI SO DOBRO SPREJELI DELEGATSKI SISTEM

Na vprašanja, kako obrtniki ocenjujejo delegatski sistem, je tovariš Dolanec odgovoril: Po dobrih dveh letih delegatskega delovanja zasebni obrtniki in pri njih zaposleni delavci dobro ocenjujejo delegatstvo. Morda to ne bi prišlo tako do izraza, če ne bi imeli svojega združenja, ki je sicer mlajše, pa vendar zelo pripomore, da pride interes delavcev v obrti prek delegatov v občinsko skupščino in tudi naprej na raven mesta in republike.

DELEGATI SE SESTAJAJO VSAK TOREK

Miro Dolanec je povedal, da se člani temeljne delegacije dobivajo redno vsak torek v prostorih združenja, kjer dobro predelajo gradivo za skupščino. Ker doslej niso imeli splošne delegacije za SIS, je ležalo več dela na nekaj ramenih. Kljub temu so delo jemali sila odgo-

vorno in se redno udeleževali vseh sej ter pogosto sodelovali v razpravah. Z izvolitvijo splošne delegacije bo v delegatstvo vključenih še več delavcev iz obrti in njihov neposredni interes bo prišel še bolj do izraza.

NIČ VEČ NISO PREPUŠČENI SAMI SEBI

Negotujejo pa obrtniki zaradi davkov; teh je veliko in vsa-

Predsednik volilne komisije Miro Dolanec: „Sedaj bo naše vključevanje v družbena dogajanja še lažje!“

ke nove dajatve se obrtniki otepajo, pravi Mirko. Resnica pa je, da se danes obrtniki vse drugače počutijo kot včasih. Sedaj smo del naše samoupravne družbe, ki spoštuje naše delo in nas vključuje v vsesplošno družbena prizadevanja. S pomočjo delegatskih odnosov in združenja nam je uspelo v kratkem času urediti vrsto vprašanj, ki so čakala rešitve. Sedaj resnično dobro sodelujemo z občino, pa tudi obrtniki med seboj, čeprav moramo odnose še izboljševati.

VEČ PROSTORA ZA ZDRUŽENJE

Po letu dni dela je sedež združenja postal pretesen, da bi lahko uresničili vse načrte. Največji praktični uspeh – poleg vrste manjših – so po besedah tovariša Dolanca v tem letu dosegli s kreditiranjem obrtnikov. V prihodnje pa nameravajo organizirati knjigovodski servis in še vrsto podobnih ugodnosti

za zasebne obrtnike, že v septembru bodo začeli z rednim dežurstvom uslužbenca. Zato potrebujejo večji prostor za združenje.

ŠUŠMARJEM SE MORAMO UPRETI VSI

Na vprašanje o odnosih med obrtniki in do šušmarjev se mi je tovariš Dolanec zasmejal, kot bi se spomnil stare šale. Rekel je, da je to s šušmarji „pravi hec“, ker jih občani radi najemajo, pa vendar so v večini primerov dražji od obrtnikov – da ne govorimo o nezakonitem delu. Rešitev je pri občanih samih, ker združenje nima inšpekcije. Potem je povedal enega od takih „hecov“, in sicer da je pred kratkim ena naših krajevnih skupnosti najela za delo pri urejanju družbenega prostora šušmarja, ki je zaslužil tri stotine milijone ...

S. G.

IZVOLJENI DELEGATI

Na nadomestnih volitvah v temeljno delegacijo za zbor združenega dela občinske skupščine sta bila izvoljena JOŽE HORVAT, Litjiska 136, in MARIJA MIKLIČ, Linhartova 70.

V splošno delegacijo za delegiranje v samoupravne interesne skupnosti so bili izvoljeni:

1. ALOJZ ČERNE, Avsečeva 24 d
2. VOJKO HAVLIČEK, Proletarska 2
3. MARKO HAUPTMAN, Križna 36
4. JOŽE HRIBAR, Zadržna 10
5. DUŠAN KRAVOS, Ulica padlih borcev 33
6. JANEZ KOLAR, Vevče 177
7. JANEZ KOTLUŠEK, Ilirska 27
8. IVAN MEDVED, Praprotnikova 5
9. VINKO SELAN, Dobrunje
10. MARIJA TROBEC, Zg. Kašelj 13 b
11. IVAN VIDA, Goce Delčeva 22
12. ALOJZ VIDIC, Sneberska 4 a
13. FRAN ULČAR, Kresniški vrh
14. ANTON ZALAR, Bernekerjeva 14
15. BRANKA ŽULOVEC, Hruševska 54

POMOČ ZA POSOČJE

Sestega maja 1976 ob 21. uri je zadeli zahodni del Slovenije močnejši potres, ki je v občinah Tolmin, Idrija in Nova Gorica napravil veliko materialne škode. Po nepopolnih podatkih je na potresnem območju poškodovanih prek 7000 objektov. Uničenih je veliko stanovanjskih objektov, šol, javnih zgradb in gospodarskih objektov.

Neposredno po potresu se je vsa Slovenija skupaj z drugimi republikami v SFRJ vključila v solidarnostno akcijo za zbiranje pomoči delovnih ljudem in občanom iz prizadetega območja. Najprej so prispeli šotori in prikolice, pa hrana in najnujnejši drugi artikli.

V zbiranje pomoči so se vključile tudi organizacije združenega dela, družbenopolitične in druge organizacije iz naše občine. Prek različnih zbiralnih mest so po prvih pozivih nudile pomoč v obliki materiala in prikolic naslednji OZD in DPO: SAP 5 avtobusov, Perutnina Zalog, Interevropa – filijala Ljubljana, Komunalna energetika in občinski svet Zveze sindikatov vsak po eno prikolico, Saturnus, Toplarna in Kolinska vsak po 2 prikolici, razne prehranske proizvode in drug material so nudile: Kolinska, Zito, Izolirka, Totra, Papirnica Vevče. Štore sta dala Papirnica Vevče in občinski odbor RK.

V gotovini so prispevali: Občinski odbor RK, Velana, Tectum, Gima, BTC Javna skladišča, Zima, Skupščina občine, gostinska podjetja Moste in Figovec, Metalka, postaja milice in delavci skupščine občine. Znesek gotovine,

ki je bil dan v prvih dveh, je znašal 386.644,85 din.

V maju je bil v občini ustanovljen koordinacijski odbor za pomoč prebivalcem Posočja. Koordinacijski odbor je prek pisma pozval vse delovne ljudi in občane, da se vključijo v solidarnostno akcijo zbiranja sredstev za odpravo posledic potresa. Odprt je bil tudi poseben ziro račun, na katerem se je zbralo do 12. junija 374.903,80 dinarjev. Denarne prispevke prek občinskega računa so nakazali: zavod SRS za rezerve, Emona – TOZD Močna krmila, Jugotekstil – TOZD Yulon, Emona – TOZD Kooperacija, ŽGP – TOZD Centralne delavnice, krajevna skupnost Nove Jarše, Jugotekstil – TOZD ONA-ON, Arbo, ČS Ketteja iz Murna, ŽG Gradbeno podjetje in občani KS Nove Jarše.

Do 18. junija pa so večje denarne prispevke prispevali še posamezniki: Drago RADOVA-NOVIČ 5000, Ivanka ZUPANČIČ 1.000 in Danila VATO-VEC 1.000 ter OZD Črevarna, Jugotekstil – TOZD notranja trgovina, ONA-ON in Združene papirnice Vevče. Tako je bilo v občini do oemnjenegetuma zbranih 996.704,80 din.

Posebej velja pohvaliti delovna kolektiva Javna skladišča in Združene papirnice Vevče, ki sta poleg prispevka iz sklada skupne porabe dala še enodnevni zaslužek.

Kljub temu, da so se v solidarnostno akcijo vključile številne delovne organizacije, društva, politične organizacije in posamezniki, pa koordinacijski odbor za pomoč prebival-

cem Posočja pri izvršnem svetu skupščine občine ocenjuje, da akcija prepočasi poteka.

Da bi pospešili akcijo zbiranja pomoči, bo koordinacijski odbor ponovno pozval vse OZD, njihove samoupravne organe, organizacije sindikata in individualne poslovoodne organe, da akcija zbiranja pomoči kar se da pospešijo. Enak poziv velja tudi za krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije v vseh sredinah. Zbrali naj bi predvsem denar in gradbeni material.

Solidarnostna akcija naj bi zajela tudi obrtnike in pri njih zaposlene delavce, nosilce popoldanske obrti, kmetijske proizvajalce, upokojence in gospodinjice. Akcija pri teh družbenih strukturah naj bi vodile krajevne skupnosti s pomočjo organizacij Rdečega križa.

Glede na to, da je materialna škoda na potresnem območju ogromna, da se je že začela sanacija ter da so v teku priprave za obnovo, ne bo odveč, če ponovno pozovemo vse delovne ljudi in občane, da se v polni meri vključijo v zbiranje pomoči za delovne ljudi in občane posočja.

V ta namen ponovno objavljamo številko posebnega ziro računa:
5010-842-026-56554 z naslovom: občina Ljubljana Moste-Polje – Pomoč prizadetim ob potresu v Posočju.
Tudi tokrat naj obvelja načelo: KDOR HITRO DA – DVAKRAT DA!
I. K.

PODELITEV PRIZNANJ BORCEM ZA SEVERNO MEJO 1918-19

Kot priznanje za pogumno in požrtvovalno odločitev v bojih za našo severno mejo v letih 1918/19 naj v glavnih obrisih opišemo tedanji položaj na našem mejnem ozemlju nasproti avstrijskemu okupatorju in dejanje generala MAISTRA, prvega prostovoljca – borca za našo severno mejo v bojih 1918/19. Razpad avstroogrške monarhije s proglasitvijo države Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu in v Ljubljani 29. oktobra leta 1918 je postavil tedanjo vlado jugoslovanske države

ve tudi pred nalogo, da začrta meje te države. Naši oblastniki v Ljubljani so 2. decembra 1918. leta izjavili: „Naš položaj glede severne meje je kar najugodnejši in je popolna izpolnitev naših narodnih zahtev od Wilsona zagotovljena.“ To izjavo sta naša glavna tedanja dnevnika Slovenec in Slovenski narod tudi objavila.

Če bi se vsi Slovenci ravnali po tem, bi bile posledice strašne: Avstrijci niso hoteli nikjer prostovoljno zapustiti oblastnih položajev na slovenskem severnem ozemlju.

Zato so bili ljudje MAISTROVEGA duha, borci – prostovoljci prepričani, da bodo

smo tudi vso Štajersko in Prekmurje ter velik del Koroške do zgodovinskega Gosposvetskega polja. Le po krivdi nam nenaklonjenih in krivičnih velesil smo morali kot zmagovalci iz Koroške kloniti in prepustiti to našo s krvjo napojeno slovensko zemljo in naše slovensko ljudstvo nadaljnjemu potujčevanju. Velika antanta oziroma francoski zastopnik v njej je bil celo za to, da bi se naši prostovoljci umaknili tudi iz Štajerske, a ker smo imeli to področje zasedeno že 9 mesecev, je bila ta zahteva zavržena.

To so stvarni razlogi, zaradi katerih se je republiški odbor ZPBSA odločil, da prav ob 30-letnici zmage nad fašizmom razdeli med svoje člane plakete pesnika in generala MAISTRA – VOJANOVA, prvega in najuspešnejšega prostovoljca – borca v vojaških bojih za slovensko severno mejo v letih 1918/19.

MEDALJE SO PREJELI:

imeli Slovenci predvsem to, kar bodo vojaško zasedli. V teh naspornih stališčih je potekal nadaljnji boj za našo severno mejo. Tudi slovenska vlada v Ljubljani je prišla pozneje na to, da je treba zasedi ogroženo slovensko ozemlje z vojsko, toda prepozno.

Že tedaj, ko je imenoval Narodni svet za Štajersko Rudolfa MAISTRA za generala, se je 1. novembra leta 1918 general MAISTER na svojo iniciativo, izredno tvegano, sam polastil mariborskega poveljstva in 23. novembra ukazal (tudi na zahtevo svojih častnikov), da vojska razoroži mariborski Schutzwehr, ki je medtem narasel že na okrog 1500 moč. Prese- njetljava in brezpogojna razoro- žitev je po 1. novembru pome- nila drugo osvoboditev Mari- bora.

Bogato ozemlje Štajerske in Koroške je bilo zavzeto. Zasedli

Ime	rojten
Avstug Babšek	14. 8. 1900
Andrej Benet	8. 7. 1891
Alojz Cvilk	17. 6. 1901
Jakob Čuk	10. 5. 1891
Dominik Gradišek	9. 8. 1899
Jože Iseh	14. 1. 1898
Jože Hegler	31. 3. 1896
Jože Koman	7. 10. 1898
Jurij Kores	10. 4. 1894
Jože Krošelj	15. 7. 1891
Herman Matko	2. 4. 1899
Franc Miklavč	14. 10. 1897
Blaž Peternek	31. 1. 1895
Karel Pintar	31. 10. 1895
Stanko Plešničar	14. 12. 1895
Franc Škofic	11. 12. 1899
Pavle Trdan	1. 7. 1899
Jože Žitnik	22. 1. 1898
Štefan Levičnik	5. 12. 1897

umrl
Janez Mihelič 18. 11. 1975
Anton Čelesnik 30. 3. 1976
Janez Postržin 24. 2. 1976
Medalje umrlih so prevzeli najbližji sorodniki.

OBRTNIKI VPISALI POSOJILLO ZA CESTE

Na dan volitev so v pisarni združenja obrtniki in pri njih zaposleni delavci vpisovali tudi javno posojilo za ceste.

179 samostojnih obrtnikov je skupaj vpisalo 452.550.000 dinarjev; med temi so največ posojila vpisali Drago Radovanovič 30.000,00 dinarjev, Rajko Vojinovič 20.000,00 dinarjev, Marjan Okoren 15.000,00 din, Franc Setnikar 15.000,00 din, Jože Barba 10.000,00 din, Božo Kuesel 10.000,00 din, Maks Velikovr 10.800,00 din itd.

113 pri obrtnikih zaposlenih delavcev pa je skupaj vpisalo 203.300,00 dinarjev. Skupaj so torej vpisali 655.850,00 din posojila. Akcijo bodo še ponovili.

Nekateri obrtniki so posojilo vpisali že v krajevni skupnosti; kot smo zvedeli, gre za 67.700 dinarjev.

O DELU KOMISIJ IN SVETA V ZELENI JAMI

Na zadnjem skupnem sestanku sveta in predsednikov njegovih komisij v krajevni skupnosti Zelena jama so obravnavali delo komisij, o katerem so poročali njihovi predsedniki.

Komisija za gradbene in komunalne zadeve je v preteklem obdobju posvetila največ pozornosti rekonstrukciji Bezenskove ulice, za katero je potrebna dokumentacija že pripravljena, delovna organizacija Slovenija ceste pa bo z deli pričela že junija, dalje rekonstrukciji Bernekerjeve ulice, preureditvi otroškega igrišča v Rožičevi in Bavdkovi ulici, adaptaciji Titovega doma, ureditvi zemljišča ob Šmartinski cesti, kjer so se s

prostovoljnimi delom izkazali delavci Gradisa, v prizadevanjih za zmanjšanje onesnaževanja zraka pa je bil organiziran posvet s predstavniki OZD Izolirka in izvedena anketa med prebivalci Zelene jame. Žal oboje ni imelo večjega uspeha.

V prihodnjem obdobju se bo komisija zavzemala predvsem za dokončanje rekonstrukcije Bezenskove in Bernekerjeve ulice, vodili bodo akcijo za čiščenje okolja in odvoza kosovnega odpadnega materiala po programu komunalnega podjetja ter za namestitve kontejnerjev za zbiranje kovin in steklenine; zavzemala se bo za postavitev telefonskih govornic v Bezenskovi

in Kajuhovi ulici, za pripravo potrebne dokumentacije za gradnjo športnega parka Zelena jama in za rekonstrukcijo Pohlinove, Poljedelske in Zvezne ulice ter za ureditev otroških igrišč in zelenic.

Komisija za socialno in zdravstveno varstvo je v lanskem letu aktivno sodelovala s centrom za socialno delo naše občine. Organizirala, vodila in nudila je socialno podporo ter posredovala nego ostarelim občanom in dodelila pomoč VVZ Jarše. V letu 1976 bo še naprej sodelovala s centrom za socialno delo in nudila pomoč vsem občanom, ki so potrebni socialne ali zdravstvene pomoči.

Odbor za ljudski odpor in civilno zaščito je naloge po predpisani shemi opravil in to – če omenimo samo združeno vajo enot civilne zaščite, gasilcev in mladine 9. oktobra 1975 – zelo uspešno. Še naprej si bo prizadeval za pravočasno in uspešno izpolnitev nalog po zadanih smernicah.

Potrošniški svet je organiziral anketo o stanju trgovske mreže v Zelenu jami in se na tej podlagi lotil konkretne akcije v obliki dogovora s trgovinami KS, vendar je ta le delno uspela. To nalogo je treba v letu 1976 dokončno opraviti, s tem urediti razmere in tako zadovoljiti potrebe potrošnikov.

ANDREJ GODEŠA